

FILOSOFI

Pensumliste høst 2016

**NTNU
NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE
UNIVERSITET
7491 TRONDHEIM**

Bøkene kan også finnes på andre språk enn de som er oppgitt i denne pensumlisten. Det beste er å ta kontakt med Akademika i hvert enkelt tilfelle.

Det undervises i følgende emner i høstsemesteret (se hjemmeside for informasjon om examen philosophicum):

EXFAC0008 Tekst og argumentasjon
FI1101 Samtidens filosofi
FI1401 Filosofihistorie 1
FI1104 Det 20. århundres filosofi
FI3107 Bioteknologi og etikk
FI3202 Teori og metode i filosofi
FI5205 Corporate responsibility and ethics
FI5206 Technology for a good society

Det gis i tillegg diverse seminarer som kan brukes til FI2101, FI2102, FI2103, FI2104, FI2900, FI3203, FI3205. Informasjon om seminarene oppgis senere.

EXFAC0008 TEKST OG ARGUMENTASJON

Brodersen, R.B., Bråten, F.J., Reiersgaard, A., Slethei, K. & Ågotnes, K.: *Tekstens autoritet*, Universitetsforlaget, Oslo, 2007. Pensum er kap. 1 - 6 og 9.
Reitan, M.: *Argumentasjonsteori*, Fagbokforlaget, Trondheim, 2016.

FI1101 SAMTIDENS FILOSOFI

Kompendium FI1101 (ny utgave høst 2016) – Tilgjengelig på It's Learning

Estetikk

Susan Sontag: "Mot fortolkning". *Agora*, nr. 2-3, 2011, 169-178.

Richard Shusterman: "Back to the future: Aesthetics today". *The Nordic Journal of Aesthetics*, no. 43, 2012, 104 -124.

Richard Shusterman: *Body Consciousness - A Philosophy of Mindfulness and Somaesthetics*. Cambridge University Press, 2008, 1-8, 19-28.

Arthur C Danto: «Kunstverden». *Kunstens avslutning*. Pax Forlag 2006, 7-45.

Nussbaum, Martha C: «Den narrative forestillingsevne» og «Fornuftige følelser». *Litteraturens etikk*. Pax forlag 2016, 25-57 og 167-195.

Tid

Truls Wyller: "Filosofiens tid: Bergson, Husserl, Heidegger". *Hva er tid*, Oslo: Universitetsforlaget, 2011, 59-79.

Q. Smith/L.N Oaklander: "The Problem of Change". *Time, Change and Freedom*, Oxford: Routledge, 1995, 57-65.

Paul Davies: "That mysterious Flow." *Scientific American*, Aug 2002, 8-13.

Adrian Bardon: "Time and Change". *A brief history of the philosophy of time*,

New York/Oxford: Oxford University Press, 2013, 8 – 27.

Truls Wyller: "Er det noen tid der ute?". *Hva er tid*, Oslo: Universitetsforlaget, 2011, 99-116.

Medisinsk etikk og klinikk i livets slutfase

Rachels J.: "Active and passive euthanasia". *New England Journal of Medicine* 292, 1975, 78-80.

Materstvedt LJ, Førde R.: "Fra aktiv og passiv dødshjelp til eutanasi og behandlingsbegrensning". *Tidsskrift for Den norske legeforening* 131, 2011, 2138-40.

Materstvedt LJ, Magelssen M.: "Medical murder in Belgium and the Netherlands". *Journal of Medical Ethics*; Online First: doi:10.1136/medethics-2015-103128, 2016.

Materstvedt LJ, Bosshard: "Deep and continuous palliative sedation (terminal sedation): clinical-ethical and philosophical aspects". *The Lancet Oncology*, Volume 10, Issue 6 (June), 2009, 622-7.

Materstvedt LJ.: "Intention, procedure, outcome and personhood in palliative sedation and euthanasia". *BMJ Supportive & Palliative Care* 2, 2012, 9-11.

Anerkjennelse, performativitet og demokrati

J. Habermas: "Three Models of Democracy"; "Struggles for Recognition in Constitutional States". *The Inclusion of the Other*, MIT-Press 2000, kap. 8-9.

Judith Butler: "Performative Acts and Gender Constitution". *Theatre Journal* Vol. 40, 1988.

Judith Butler: "Excitable Speech". *Sovereign Performances*, Routledge 1997, 71-103.

FI1401 FILOSOFIHISTORIE I

Platon

Platon, *Faidon*.

Hans Georg Gadamer, ”The Immortality of the Soul”.

Aristoteles

Aristoteles, *Etikken*: bok I, II, III, VI. Utdrag fra bok X.

Aristoteles, *Om sjelen*: bok II kap. 1-3, bok III kap. 9.

Martha Nussbaum, *The Fragility of Goodness*, kap. 9.

Descartes

Descartes, *Meditasjoner*, bok I, II, VI. Kursorisk: bok III, IV, V.

Jaakko Hintikka, ”Cogito ergo sum: Inference or Performance?”

The Correspondence between Princess Elisabeth of Bohemia and René Descartes (utdrag).

Middelalderfilosofi

Charles Taylor, *Sources of the Self*, kap. 7.

Hume

Hume, *A Treatise of Human Nature*, Bok I, del 1: I, II, III, IV, VII, del 4: VI; Bok III, del 1: I, II.

Tekstene av Gadamer, Nussbaum, Taylor, Descartes samt korrespondansen mellom prinsesse Elisabeth og Descartes inngår i **Kompendium FI1401 (utgave høst 2016)**. Tilgjengelig på It's Learning.

Kursorisk pensum:

Anthony Kenny, *A New History of Western Philosophy*.

FI1104 DET 20. ÅRHUNDRES FILOSOFI

1. Oversiktslitteratur:

Paul Gorner: *Twentieth Century German Philosophy*, Ch. 1-6. Oxford University Press 2000 (191 s.)

2. Pensumartikler om filosofer og retninger legges ut på It's learning ved semesterstart.

3. Kompendium FI1104 med originaltekster. (utgave høst 2016) Tilgjengelig på It's Learning.

KOMPENDIUM DEL 1

1. Charles Sanders Peirce: ”How to Make Our Ideas Clear”, fra N. Houser & C. Kloesel (Ed.), *The Essential Peirce, Volume 1*, s. 124-141, Indiana University Press, Bloomington 1992. (Orig. 1878) (18 s.)

2. William James: utdrag fra *Pragmatism*, Harvard University Press 1975, s. 27-29, 31-34, 37, 40-41, 43-44, 106-107. (12 s.) (Orig. 1907)
3. Susan Haack: "The Pragmatist Theory of Truth", *The British Journal for the Philosophy of Science*, Vol. 27, No. 3 (Sep., 1976), s. 231- 249. (19 s.)
4. Gottlob Frege: "On Sense and Reference", fra P. Geach & M. Black (Eds.), *Translations from the Philosophical Writings of Gottlob Frege*, s. 56-78, Basil Blackwell, Oxford 1977. (Orig. 1892) (23 s.)
5. Bertrand Russell: "On Denoting", *Mind*, New Series, Vol. 14, No. 56 (Oct., 1905), s. 479-493. (15 s.)
6. Hans Hahn, Otto Neurath, Rudolf Carnap: "The Scientific Conception of the World: The Vienna Circle", fra Otto Neurath, *Empiricism and Sociology*, ed. by M. Neurath & R. S. Cohen, Reidel Publishing Company, Dordrecht 1973, s. 299-318. (Orig. 1929) (20 s.)
7. Rudolf Carnap: "Empirisme, semantikk og ontologi", oversatt av I. Gullvåg, fra I. Gullvåg (red.), *Carnap*, s. 165-185, Pax Forlag, Oslo 1968 (orig. 1950) (21 s.)
8. W.V.O. Quine: "On Carnap's Views on Ontology", *Philosophical Studies: An International Journal for Philosophy in the Analytic Tradition*, Vol. 2, No. 5 (Oct., 1951), s. 65-72. (8 s.)
9. Amie Thomasson: fra "Carnap and the Prospects for Easy Ontology", Sect. 1-2 (s. 1-9) (ms. 9 s.)
10. W.V.O. Quine: "Two Dogmas of Empiricism", fra *From a Logical Point of View*, 2nd revised ed., s. 20-46, Harper & Row, New York 1963. (27 s.) (Orig. 1951)
11. Scott Soames: "The Analytic and the Synthetic, The Necessary and the Possible, the Apriori and the Aposteriori", fra *Philosophical Analysis in the Twentieth Century, Vol. I*, s. 351-377, Princeton University Press, Princeton 2003) (22 s.)
12. H. P. Grice and P. F. Strawson: "In Defense of a Dogma", *The Philosophical Review*, Vol. 65, No. 2 (Apr., 1956), s. 141-158. (18 s.)
13. J. L. Austin: "Other Minds", *Proceedings of the Aristotelian Society, Supplementary Volumes*, Vol. 20, Logic and Reality (1946), s. 148-187. (40 s.)
14. Ludwig Wittgenstein: utdrag fra *Filosofiske undersøkelser*, oversatt av Mikkel B. Tin, De norske bokklubbene 2003, Oslo 1997, §§ 1-23, 65-71, 116-133, 143-154, 185-191, 197-202, 217-219, 243-246, 258, 304-309. (48 s.) (Orig. 1953)
15. Saul Kripke: utdrag fra *Wittgenstein on Rules and Private Language*, Harvard University Press, Cambridge, Mass., 1982, s. 7-25. (19 s.)
16. Charles Taylor: "To Follow a Rule", *Philosophical Arguments*, Harvard University Press, Cambridge, Mass., 1997, s. 165-180. (16 s.)

17. Saul Kripke: utdrag fra "Naming and Necessity", D. Davidson & G. Harman (eds.), *The Semantics of Natural Language*, Reidel, Dordrecht 1972, s. 253, 284-303, 347-350. (25 s.)
18. Scott Soames: "Names, Essence, and Possibility" (avsnitt 1-3), fra *Philosophical Analysis in the Twentieth Century, Vol. 2*, s. 335-356, Princeton University Press 2003. (22 s.)
19. Donald Davidson: "On the Very Idea of a Conceptual Scheme", *Proceedings and Addresses of the American Philosophical Association*, Vol. 47 (1973-1974), s. 5-20. (16 s.)
20. Hilary Putnam: "The Meaning of 'Meaning'", fra *Mind, Language and Reality. Philosophical Papers*, Vol. 2, Cambridge University Press, Cambridge 1975, s. 215-241, 245-252, 266-271. (41 s.)
21. David Lewis: "The Paradoxes of Time Travel", *American Philosophical Quarterly*, Vol. 13, No. 2 (Apr., 1976), s. 145-152. (8 s.)
22. Tyler Burge: utdrag fra "Philosophy of Language and Mind: 1950-1990", *The Philosophical Review*, Vol. 101, No. 1, s. 3-25. (23 s.)

KOMPENDIET DEL 2

23. Edmund Husserl: "Pure Phenomenology, Its Method, and Its Field of Investigation", I *The Phenomenology Reader*, s 124-133, Routledge, London 2004. (10 s.)
24. Martin Heidegger: utdrag fra *Væren og Tid*, Pax, Oslo 2007, §§ 12, 14-16, 25-26, 41. (40 s.)
25. Nils Gilje: "Martin Heideggers 'svarte hefter': Nazisme, antisemitisme og holocaust", *Nytt Norsk Tidsskrift* nr 4 2105, s. 317-328. (12. s.)
26. Hans-Georg Gadamer: fra *Sannhet og Metode* i Læg Reid og Skorgen (red.) *Hermeneutisk lesebok*, s 115-136, Spartacus, Oslo 2001. (22 s.)
27. Jürgen Habermas: "Om Gadamers Sannhet og Metode" i Læg Reid og Skorgen (red.) *Hermeneutisk lesebok*, s. 307-315, Spartacus, Oslo 2001. (9 s) (Orig. 1971)
28. Jon Hellesnes: "Den gale grisen hans Lars Liabø og dei tre verdene hans Jürgen Habermas, eller om formalpragmatikkens grunnlag" i *Grunnene*, s. 93-109, Universitetsforlaget, Oslo 2002. (17 s.)
29. Martha Nussbaum: "Emotions and Women's Capabilities" & "Commentary by Catherine Lutz", i Nussbaum & Glover (eds.): *Women, Culture and Development. A study of Human Capabilities*, s. 360-400, Clarendon Press, Oxford 1995. (39 s)
30. Jacques Derrida & Maurizio Ferraris: utdrag fra *A Taste for the Secret*, Polity Press, s. 3-18, 64-71. (24 s.)

FI1105 ETIKK

Bok:

Truls Wyller, *Etikkens historie*. Oslo 1996. (Fås kjøpt på TAPIR.) Kap. 1-5 og 9-11 utgjør statarisk pensum, mens resten er anbefalt tilleggslesning. Anbefalt er også: Platon, *Gorgias*

Tilgjengelig på It's learning:

Fra Bentham, Mill, Rawls: *Moral og nytte. Klassiske verker I utilitarismen, I utvalg ved Einvind Storheim*. Oslo 1970: s. 1-32 (Bentham), 35-58 (Mill.)

Helge Høibraaten: "Demokrati, makt og kommunikasjon."

Lars Johan Materstvedt: "Caring and killing in the clinic: the argument from self-determination"

E-ressurser:

Thomas Nagel: "War and Massacre."

http://www.cs.ucdavis.edu/~rogaway/classes/188/spring06/papers/nagle_war.htm
1

Anbefalt tilleggslesning: Helge Høibraaten: "Fiendskap"

Peter Singer: "Abortion."

<http://www.utilitarian.net/singer/by/1995----03.htm>

Mary Ann Warren: On the Moral and Legal Status of Abortion.

http://instruct.westvalley.edu/lafave/warren_article.html

Don Marquis: Why Abortion is immoral. Se:

<http://faculty.polytechnic.org/gfeldmeth/45.marquis.pdf>

(Anbefalt tilleggslesning: Wikipedia: Philosophical Aspects of the Abortion Debate:

http://en.wikipedia.org/wiki/Philosophical_aspects_of_the_abortion_debate)

FI1303 VITENSKAP, KUNNSKAP, PRAKSIS

Bøker

AF. Chalmers: *What is this thing called science?*, 4th ed. Open University Press 2013 (utvalg).

D. Pritchard: *What is this thing called Knowledge?*, 3rd ed. Routledge 2014 (utvalg).

P. Tomassi: *Logic*. Routledge 1999 (utvalg).

Kompendium FI1303 (ny utgave vår 2016) .

Web-baserte tekster (gjort tilgjengelig på Its learning våren 2016).

FI3107 BIOTECHNOLOGY AND ETHICS

Pensum vil foreligge ved semesterstart.

FI3202 TEORI OG METODE

Pensum vil foreligge ved semesterstart.

FI5205 CORPORATE RESPONSIBILITY AND ETHICS

Pensum vil foreligge ved semesterstart.

FI5206 TECHNOLOGY FOR A GOOD SOCIETY

Pensum vil foreligge ved semesterstart.

NB! I fag med selvvalgt pensum må godkjent pensumliste være innlevert på instituttkontoret innen 3. oktober .

Utdrag fra Lov om universiteter og høyskoler (om fusk)

Utdrag fra § 4-7. Annullering av eksamen eller prøve

(1) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan annullere eksamen eller prøve eller godkjenning av kurs hvis kandidaten

a) ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til vedkommende eksamen eller prøve, eller til å delta i vedkommende kurs, eller

b) forsettlig har forsøkt å fuske eller forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket i forbindelse med gjennomføring av, eller forut for endelig sensur av, vedkommende eksamen eller prøve, eller under gjennomføring av vedkommende kurs.

(...)

(4) Adgangen til annullering foreldes ikke.

Utdrag fra § 4-8. Utestenging og bortvisning

3) En kandidat som har opptrådt slik som beskrevet i § 4-7 første eller annet ledd, eller forsettlig har medvirket til dette, kan ved vedtak av institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil ett år. Slik adgang til utestenging gjelder ikke for stipendiater ansatt ved institusjonen doktorgraden avlegges ved.